

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ

Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу

Матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції

10 грудня 2024 р.

Запоріжжя 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ**

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТАЛИЙ
РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ І БІЗНЕСУ**

**Матеріали
І Всеукраїнської науково-практичної конференції**

10 грудня 2024 р.

**Запоріжжя
2024**

УДК [33+65+338.4+339.9+355.018](043)

Т 13

Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (10 грудня 2024 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 322 с.

Збірник містить матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу». У тезах доповідей збірника висвітлено результати досліджень сучасних проблем та перспектив розвитку економіки, бізнесу та туризму в Україні, міжнародних економічних відносин, визначені аспекти сталого розвитку регіонів країни.

Матеріали збірника будуть корисними для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, що працюють за зазначеними напрямками.

Матеріали публікуються в авторській редакції

СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ	
Лисак О. І. КРЕАТИВНІ СТРАТЕГІЇ В ТОРГІВЛІ: ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД	281
Миктенко А. С., Ситник Н. І. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛОМ У ЦИФРОВУ ДОБУ	283
Молчанова К. К., Лупаренко С. Є. ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	285
Мосійчук І. В. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	287
Палієнко Т. П. ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА В УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	289
Петкова К. М., Кулікова Є. О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ: ВПЛИВ ФІНТЕХ-РІШЕНЬ НА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ	292
Плотніченко С. Р., Іщенко К. Ю. ЦИФРОВІЗАЦІЯ – СУЧАСНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	294
Пурій Г. В., Байда М. Г. КІБЕРОСВІТА ЯК ПРОТИДІЯ СУЧАСНИМ КІБЕРЗАГРОЗАМ	296
Саєнко О. В., Вороніна Ю. Є. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОНОГО ДОКУМЕНТООБІГУ У РОБОТУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА ПРИКЛАДІ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	299
Салін С. В., ПОТЕНЦІАЛ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН ТА СМАРТ КОНТРАКТИ	300
Старостенко Д. Ф. ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ СИСТЕМИ ПЕРЕКАЗІВ НА БАЗІ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН	303
Тебенко В. М. ОСОБЛИВОСТІ Е-КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ	306
Трачова Д. М. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН НА МЕТОДОЛОГІЮ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	309
Хмара А. С., Єременко Д. В. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	311
Цап Д. І., Царева О. С. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ: АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА АНАЛІЗУ ДАНИХ	312
Sergiy Tsviliy REALIZING THE DIGITAL POTENTIAL OF THE TOURISM INDUSTRY	314
Шквиря Н. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВАМИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	317
Шкроміда В. В., Бабій В. Т. КАЛЬКУЛЮВАННЯ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ АУТСОРСИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА	319

3. Шквиря Н. О., Лещук Д. В. Роль цифрового маркетингу в діяльності підприємств. *Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи*: матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 листопада 2022 р. Харків, 2022. С.334-335.

4. Шквиря Н. О., Сокіл Я. С. Маркетингові дослідження як інструмент визначення стратегічних напрямків розвитку підприємства. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2020. № 2(42). С. 207-212.

5. Шквиря Н. О., Христовой Р. Ю. Актуальність використання штучного інтелекту у маркетингу. *Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти*: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 р. Київ : Академія праці, соціальних відносин та туризму. Київ : Вид-во АПСВТ, 2024. С. 282-283

КАЛЬКУЛЮВАННЯ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ АУТСОРСИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Шкроміда В. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування*

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Бабій В. Т.

здобувач третього рівня вищої освіти спеціальності «Облік і оподаткування»

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сучасні виклики, такі як зростаюча роль цифрових технологій, глобалізація ринків та підвищені вимоги до прозорості фінансових операцій, змушують компанії вдосконалювати методи обліку витрат і калькуляції собівартості. Для цього підприємства повинні мати чіткі інструменти, які забезпечують розподіл прямих і непрямих витрат, визначають частку витрат на аутсорсинг у структурі собівартості та дозволяють аналізувати їх вплив на економічну ефективність.

Калькуляція собівартості є основою управління витратами підприємства, оскільки вона дозволяє оцінити вартість виробленої продукції, виконаних робіт або наданих послуг, створюючи базу для управлінських рішень [5]. У широкому розумінні це розрахунок сукупних витрат, які виникають на всіх стадіях виробничого циклу [3]. На сьогодні підприємства застосовують різні підходи до калькулювання, що враховують специфіку їхньої галузі, масштаби та структуру витрат. Традиційні методи ґрунтуються на історичних даних і стандартизованих процедурах, але вони переважно орієнтовані на внутрішні процеси та часто ігнорують особливості витрат на аутсорсинг. Наприклад, непрямі витрати, зазвичай, розподіляються на основі таких баз, як обсяг виробництва або кількість відпрацьованих годин, що може спотворювати реальну собівартість у випадках залучення зовнішніх виконавців-аутсорсерів.

Аутсорсинг, що походить від терміну *outsourcing*, є переданням окремих функцій чи процесів стороннім організаціям, які спеціалізуються на їх виконанні [4]. Завдяки цьому компанії можуть зосередитися на ключових бізнес-завданнях, одночасно знижуючи витрати на підтримку внутрішніх ресурсів, таких як персонал, обладнання чи інфраструктура [1]. Водночас, аутсорсинг істотно впливає на структуру витрат, що вимагає адаптації методик калькулювання. У цьому контексті основні труднощі виникають через:

– оцінку непрямих витрат, адже аутсорсингові послуги часто охоплюють як прямі, так і непрямі витрати, що ускладнює їх облік. Наприклад, такі витрати можуть відноситися до загальних адміністративних чи виробничих витрат, що створює проблеми в їх ідентифікації;

– контроль якості виробничих процесів через делегування завдань зовнішнім виконавцям. Це в свою чергу вимагає додаткових ресурсів для перевірок, аудиту, тендерів або управління проектами;

– прозорість витрат – через різноманітність контрактів і специфіку послуг стає складніше забезпечити точний облік витрат. Умови договорів можуть включати додаткові статті, наприклад, штрафи за затримки чи бонуси за якість, які традиційні системи калькулювання враховують недостатньо;

– облік супутніх витрат, які часто ігноруються або недооцінюються, що спотворює реальну собівартість продукції чи послуг.

Ефективним рішенням цих проблем є використання методу калькуляції за видами діяльності ABC (Activity-Based Costing). Ця методика дозволяє детально враховувати витрати, орієнтуючи їх на конкретні бізнес-процеси, що особливо актуально при співпраці із зовнішніми підрядниками-аутсорсерами.

Для підприємств, що працюють у динамічних умовах і використовують аутсорсингові послуги, доцільно запроваджувати вдосконалені системи обліку та аналізу витрат, включаючи:

– розробку детальної методики обліку витрат, пов'язаних із бізнес-процесами на умовах аутсорсингу;

– введення окремих статей фінансової звітності для обліку витрат, пов'язаних з бізнес-процесами на умовах аутсорсингу;

– посилення контролю за виконанням делегованих завдань;

– розробку системи показників ефективності (KPI) для оцінки результатів аутсорсингу.

Окрім методу ABC, ефективним є використання комбінованих підходів, які поєднують традиційні системи обліку з сучасними інструментами. Наприклад, витрати на аутсорсинг можна виділяти в окрему статтю, а потім розподіляти між замовленнями або продукцією залежно від баз розподілу. Інтеграція цифрових рішень, таких як ERP-системи чи аналітичні платформи, є ключовим напрямом для вдосконалення калькулювання в умовах аутсорсингу. Це дозволяє автоматизувати процеси, зробити їх прозорішими та зменшити кількість помилок [2].

Упровадження зазначених заходів сприяє зниженню витрат, оптимізації їх структури та підвищенню ефективності управлінських рішень. Завдяки деталізації обліку витрат на аутсорсинг керівництво отримує дані для вибору оптимальних підрядників-аутсорсерів, покращення внутрішніх і зовнішніх процесів, а також планування бюджету.

Підсумовуючи, впровадження запропонованих змін у систему калькулювання в умовах аутсорсингу бізнес-процесів дозволяє підприємствам підвищити ефективність управління витратами, забезпечити прозорість фінансової звітності та досягти стратегічних цілей. Адаптація до сучасних умов бізнесу, автоматизація процесів і використання нових підходів до калькулювання створюють основу для сталого розвитку підприємств у динамічному ринковому середовищі.

Список використаних джерел

1. Awaydigitalteams. Top Examples of Successful Outsourcing And What We Can Learn From Them. URL: <https://awaydigitalteams.com/blog/leading-companies-who-outsource-examples/> (дата звернення 27.11.2024).

2. Gnatiuk T., Shkromyda V. and Shkromyda N. Digitalization of Accounting: Implementation Features and Efficiency Assessment. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2023. № 10(2). P. 45-58. <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.2.45-58>.

3. Давидюк Т. В. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції у вітчизняних нормативних актах: напрями удосконалення. *Економіка: реалії часу*. 2016. № 1(23). С. 6-13.
4. Моргулець О. Б., Нищенко О. В., Зінченко О. В. Впровадження аутсорсингу бізнес-процесів на підприємстві. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2020. № 3(34). С. 283-292.
5. Сук Л.К. Калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2016. № 249. С. 372-381.

Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу

Матеріали I
Всеукраїнської науково-практичної
конференції 10 грудня 2024 р.

Відповідальний за випуск: Л.О.Болтянська Л.О., доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Редактор: Д.В.Еременко.

Дизайн і верстка: Д.В.Еременко

Адреси для листування:
69600, Україна, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

E-mail: scientificvvv@gmail.com

Сайт конференції: <http://www.tsatu.edu.ua/nauka>

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст
представлених матеріалів